

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/107/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616203169
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6616203169.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Janky Boroškovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného JUDr. Barborou Korenecovou, advokátkou, Advokátska kancelária so sídlom Bratislava, Sinečná 765/3, proti žalovanému J. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XXX, v konaní o zaplatenie 135,- EUR s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 17C/70/2016-46 zo dňa 06. 12. 2016, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol (III.) a vo výroku o náhrade trov konania (IV.) **p o t v r d z u j e .**

II. Vo zvyšku **z o s t á v a** rozsudok okresného súdu nedotknutý.

III. Žalovaný **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 171,99 EUR s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 135,- EUR počítajúc od 10. 10. 2015 až do zaplatenia a uvedenú sumu povolil žalovanému splácať v mesačných splátkach po 10,- EUR mesačne, každý mesiac zvlášť, počnúc mesiacom január 2017 až do úplného vyrovnania dlžnej sumy, ktoré splátky je žalovaný povinný platiť vždy do konca toho-ktorého kalendárneho mesiaca pod hrozbou straty výhody splátok.

2. Okresný súd po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nárok žalobcu je dôvodný len sčasti. V konaní bolo preukázané, že medzi stranami bola uzavretá dňa 26. 11. 2013 zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorou poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 250,- EUR. Žalovaný mal úver splatiť dňa 20. 03. 2014 spolu s úrokom a poplatkom za administratívne náklady v celkovej sume 380,- EUR. Zároveň si strany dohodli samostatnú dohodu o splátkach, podľa ktorej mal žalovaný možnosť dlžnú sumu splatiť v štyroch mesačných splátkach po 95,- EUR od 20. 12. 2013. Celkovo žalovaný žalobcovi uhradil sumu 115,- EUR, z toho do termínu splatnosti úveru, t. j. do 21. 03. 2014 to bola suma 95,- EUR.

3. Na základe vyššie uvedeného dokazovania dospel okresný súd k právnenému záveru, že zmluva uzavretá medzi stranami je svojou povahou zmluvou o úvere podľa § 497 Obchodného zákonníka a zároveň i zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d/ zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej v texte „zák. č. 129/2010 Z. z.“) s tým, že predmetná zmluva má všetky zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 citovaného zákona. Keďže žalovaný poskytnutý úver prestal splácať po tom, čo nastala konečná splatnosť úveru dojednaného v zmluve, sa žalovaný dostal

do omeškania s plnením úveru. Žalovaný bol preto povinný vrátiť žalobcovi poskytnutý úver 250,- EUR spolu s dohodnutým úrokom vo výške 39,15 % ročne. Celkom uhradil sumu 115,- EUR, preto na istine ešte podľa okresného súdu zostáva doplatiť sumu 135,- EUR, v ktorej časti považoval súd nárok žalobcu za opodstatnený.

4. Strany v konaní si v zmluve dohodli aj úrok vo výške 39,15 % ročne z poskytnutej sumy. Okresný súd považoval za dôvodný nárok žalobcu na zaplatenie zmluvného úroku len do doby splatnosti úveru, t. j. do 20. 03. 2014 v sume 9,14 EUR, keď podľa názoru súdu žalobcovi zmluvný úrok po ukončení zmluvy, resp. po splatnosti celého úveru nepatrí, pretože od tejto doby prináleží veriteľovi len nárok na úrok z omeškania. Okresný súd vychádzal z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18. 09. 2012, v ktorom rozhodnutí bol zároveň odkaz i na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Obo/143/1998, ako aj R 59/1998. Konštatoval, že veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba právo na úrok z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažovaniu v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy. Z nároku uplatneného žalobcom v súvislosti so zmluvným úrokom preto žalobcovi patrí len úrok do splatnosti úveru, čo predstavuje sumu 24,96 EUR a v prevyšujúcej časti nárok žalobcu na zmluvný úrok ako nedôvodný zamietol.

5. V konaní si zároveň žalobca voči žalovanému uplatnil aj nárok na zaplatenie administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou vo výške 97,37 EUR. Túto sumu súd považoval za neprimerane vysokú a zo strany žalobcu nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by v takejto výške vznikli administratívne náklady v súvislosti s predmetnou zmluvou. Okrem toho žalobca nepreukázal, v čom konkrétne mu tieto náklady vznikli. Súd nemal možnosť preveriť ich opodstatnenosť a následne ich posúdiť, či ide o reálne vynaložené náklady. Existenciu uvedených nákladov nepovažoval za preukázanú a vzhľadom na ich výšku (takmer polovicu sumy poskytnutého úveru) považoval dojednanie týkajúce sa úhrady administratívnych nákladov spojených s uzatvorením zmluvy za odporujúce dobrým mravom, a teda neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu aj v tomto rozsahu žalobu v tejto časti zamietol.

6. Rovnako okresný súd zamietol aj nárok žalobcu na zaplatenie poplatku za upomienku v sume 10,- EUR, keď taký nárok z predmetnej zmluvy nevyplýval, preto v zmysle § 9 ods. 9 zák. č. 129/2010 Z. z. nemôže žalobca takýto poplatok požadovať. Okrem uvedeného je poplatok za jednu upomienku 10,- EUR neprimerane vysoký, ide o neprimeranú sankciu spojenú s omeškaním dlžníka, ktorá nevyžaduje žiadny náklad žalobcu, preto by bola takáto dohoda neplatná aj v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Žalobca navyše existenciu tejto upomienky nepreukázal, nakoľko výzva na zosplatenie podľa okresného súdu nemôže plniť účel upomienky.

7. Okresný súd nepovažoval za dôvodný ani nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 33,- EUR, ak takýto nárok žalobcovi zo zmluvy nevyplýva. Dojednanie o zmluvnej pokute sa nachádza len vo všeobecných obchodných podmienkach v bode 7, ktoré boli vopred predformulované, teda zmluvná pokuta nebola vyjednaná individuálne a žalovaný nemal možnosť ovplyvniť toto dojednanie, pretože je obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach, a to pomerne neprehľadným spôsobom. Vzhľadom k tomu nie je vôbec preukázané, že žalovaný sa mal možnosť oboznámiť v čase akceptácie zmluvy s uvedenými zmluvnými podmienkami. Okrem toho sankcia za omeškanie je mimoriadne dôležitým údajom pre spotrebiteľa ako potencionálneho dlžníka, preto musí byť obsiahnutá v základných náležitostiach zmluvy. Z uvedených dôvodov preto nepriznal žalobcovi nárok ani v tejto časti.

8. Keďže mal okresný súd za nesporné, že žalovaný si svoju povinnosť zo zmluvy riadne a včas nesplnil a splnením sa odo dňa nasledujúceho po splatnosti zmluvy o úvere dostal do omeškania, priznal žalobcovi v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. úrok z omeškania.

9. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd v zmysle § 262 ods. 1 CSP.

10. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý namietal, že v prípade zmluvy uzavretej medzi stranami sporu nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov

a iných poplatkov, keďže dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 380,- EUR s termínom splatnosti dňa 20. 03. 2014. Až následne požiadal dlžník o možnosť využitia splátkového kalendára, keď s predmetnou dohodou o plnení v splátkach bol oboznámený, a preto mal vedomosť aj o existencii náležitostí, ktoré v nej následne boli uvedené.

11. Žalobca ďalej namietal, že výpočet RPMN uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ako aj výpočet uvedený v dohode o splátkach zodpovedá skutočnosti a výška RPMN je vypočítaná v zmysle prílohy č. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.. Úver preto nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Navyiac, regulácia odplaty sa riadi § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Uplatnený nárok žalobcu v podobe úroku vo výške 39,15 % ročne, vzhľadom na povahu a podmienky úverového vzťahu, ako aj jeho zabezpečenie, považuje za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, keďže v danom období podstatným spôsobom neprevyšoval výšku odplaty (úroku) v obdobných prípadoch.

12. Namietal, že slovenská právna úprava v oblasti úverov „účtovaniu“ poplatku výslovne nebráni, keď zmluvné strany sa v bode 7 všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru dohodli na tom, že ak spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve, spotrebiteľ sa zaväzuje zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 33,- EUR a za každú zaslanú upomienku čiastku 10,- EUR do 5 dní od doručenia písomnej výzvy na úhradu. Zároveň sa spotrebiteľ zaviazal uhradiť veriteľovi náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy, a to najmä, avšak nie výlučne, trovy mediácie, trovy rozhodcovského konania, trovy súdneho konania, trovy exekúcie, trovy právneho zastúpenia veriteľa v týchto konaniach a iné veriteľom preukázateľne vynaložené náklady pri uplatnení svojho práva. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

13. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že je chudobným starobným dôchodcom a výška jeho starobného dôchodku predstavuje 299,- EUR mesačne. Žije v nehodnotnom rodinnom dome v obci Čakanovce a za elektriku mesačne platí 102,- EUR. Okrem dlžoby, ktorá je predmetom tohto súdneho konania, musí splácať rôzne ďalšie dlžoby, ktoré má voči rôznym oprávneným osobám. S tvrdeniami uvedenými v odvolaní nesúhlasí, pretože RPMN stanovená v predmetnej zmluve vo výške 251,18 % vzrástla na výšku 717,77 %, ktorá odporuje nielen všeobecne záväzným právnym predpisom, ale aj logike, zdravému rozumu a dobrým mravom. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

14. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte „CSP“), ktorý v zmysle § 470 ods. 1 stanovuje, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa prvej vety odseku 2 § 470 CSP však platí, že práve účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

15. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v medziach daných § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 (á contrario) CSP rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu, a to vo výroku, ktorým vo zvyšku súd žalobu zamietol (III.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (IV.) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. Výroky, ktorými okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 171,99 EUR s príslušenstvom a zároveň na uvedenú sumu povolil žalovanému splátky (výroky I. a II.) neboli odvolaním žalobcu napadnuté, preto zostávajú nedotknuté, ktorými výrokmi bolo rozhodnuté v prospech žalobcu.

17. Úvodom odvolací súd poukazuje na zodpovednosť žalobcu za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi.

18. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 191 ods. 1 CSP a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 220 ods. 2 CSP. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil.

19. K odvolacím dôvodom, ktoré pozostávajú z toho, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami sporu obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a zároveň, že v nej uvedená RPMN zodpovedá skutočnosti, v dôsledku čoho okresný súd nesprávne dospel k tomu, že úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov, odvolací súd poznamenáva, že na vyššie uvedených záveroch, ktoré predstavujú odvolacie námietky žalobcu, rozhodnutie okresného súdu a jeho odôvodnenie nebolo založené. Okresný súd sa nezaoberal otázkou toho, či predmetná zmluva obsahuje výšku, počet a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov, resp. či RPMN zodpovedá skutočnosti, ak v odôvodnení napadnutého rozhodnutia výslovne konštatoval, a to na strane 4 v bode 13., že zmluva má všetky zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 zák. č. 129/2010 Z. z.. Uvedené námietky žalovaného preto zrejme vo vzťahu k iným obdobným konaniam nie sú v prejednávanej veci relevantné a ak okresný súd na právnych záveroch, ktoré v odvolaní namieta žalovaný, svoje rozhodnutie nezaložil, je v tomto rozsahu odvolanie žalobcu nepreskúmateľné a zmätočné.

20. Okresný súd zároveň priznal žalobcovi i zmluvný úrok do doby splatnosti úveru, preto aj argumentácia žalobcu v odvolaní, že uvedený zmluvný úrok je nutné považovať za primeraný a v súlade s dobrými mravmi, nezodpovedá argumentácii v napadnutom rozhodnutí. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia netvrdil a ani nedospel k právnomu záveru, že by výška úroku, a to zmluvného úroku, bola neprimeraná, resp. v rozpore s dobrými mravmi.

21. Právny záver o rozpore dobrých mravov s dojednaniami obsiahnutými vo všeobecných obchodných podmienkach žalobcu, sa týkal administratívnych nákladov na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V tomto rozsahu sa odvolací súd zaoberal odvolacou námietkou žalobcu, podľa ktorej právny poriadok Slovenskej republiky poplatok za spracovanie zmluvy nielen pripúšťa, ale aj výslovne uvádza. K uvedenej odvolacej námietke uvádza odvolací súd nasledovné:

22. Odvolací súd sa stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého výška administratívneho poplatku v sume 97,37 EUR, ktorá predstavuje takmer polovicu sumy poskytnutého úveru, je dojednaním odporujúcim dobrým mravom, a teda neplatným v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Odplata za poskytnutý úver totiž predstavuje nielen zmluvný úrok vo výške 39,15 % z poskytnutých úverových prostriedkov, ale súčasne zahŕňa i administratívny poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy. V takom prípade okresný súd dôvodne považoval dojednanie celkovej odplaty, vrátane administratívneho poplatku za neprimerané, neprijateľné, a teda neplatné, keď tak neprimeraná odplata, vrátane administratívneho poplatku, ohrozuje najmä sociálne slabšie obyvateľstvo a úverový právny úkon za takéto úžerné protiplnenie je ťažko možné podrobiť moderácii. Zmluvné dojednanie o administratívnom poplatku nepochybne spôsobuje aj značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké plnenie, ktoré je „skryté“ nielen v odplate spočívajúcej v platení dohodnutých úrokov, ale aj ako vedľajšie zmluvné cenové dojednanie (keďže cenovým dojednaním vo vzťahu k hlavnému predmetu plnenia je pri zmluve o úvere dojednanie o úroku), preto toto dojednanie podlieha prieskumu v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

23. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku (§ 2 písm. e/ ZoSU), ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že tento poplatok je za uzavretie zmluvy, jej spísanie, prípadne posúdenie bonity záujemcu o úver. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, odvolací súd ho považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Pre porovnanie odvolací súd poukazuje na Rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Karlsruhe (Oberlandesgericht Karlsruhe) z 3. mája. 2010 č. k. AZ 17 U 192/2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné : „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene. Poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru bol bankou stanovený vo výške 2 % z výšky úveru, najmenej však 50 eur paušálne. Banka sledovala podľa vlastných vyjadrení v podstate úhradu úsilia vynaloženého pri spracovaní údajov v predzmluvnej fáze, túto obranu však súd odmietol a vyhodnotil jej konanie vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. Spotrebiteľ nenavštívi banku z dôvodu poradenstva v otázke konkrétnej úrokovej sadzby alebo rady, či si na základe vlastnej finančnej situácie môže dovoliť úver, ale výhradne s cieľom zistiť, či a za akých mesačných splátok je banka vôbec ochotná mu ním požadovaný úver poskytnúť. Preverenie úverovej spoľahlivosti

(bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru vyšší krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok, bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie. Aj z tohto dôvodu je zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť platiť poplatok za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru neprijateľná a voči spotrebiteľom neúčinná.“ Súd doplnil, že: zmluvná podmienka, je neprijateľná aj z dôvodu, že nie je pre spotrebiteľa jasná a zrozumiteľná - nie je z nej totiž zrejmé, či poplatok za spracovanie bude na spotrebiteľa dopadať iba v prípade, ak uzavrie zmluvu o úvere alebo aj v situácii, keď sa bude iba informovať ohľadom úverovej služby (arg. výška úveru 0 eur = paušálna minimálna výška poplatku 50 eur).“ Vyšší krajský súd potvrdil rozhodovaciu líniu, podľa ktorej je pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa (bod 34. rozsudku).

24. Odvolací súd zároveň poznamenáva, že samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za akých dochádza ku vzniku záväzku, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonnodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva a to formou obmedzenia autonómie vôle. Súkromné právo garantuje každému, čo najširšiu mieru možnosti slobodného jednania, avšak práve preto, že ju garantuje každému, musí ju zároveň u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým.

25. Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany a to s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti, ekvity, či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne (napr. vzťahu podnikateľa so spotrebiteľom), sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť prostriedkov pri vzniku vzťahu spôsobuje i nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je potom možné vidieť v nerovnovážnej úprave subjektívnych práv a povinností účastníkov súkromnoprávneho vzťahu tým, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je teda snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami panujú, inak povedané, aby bolo možné rovnosť dosiahnuť, je nutné nerovnosť východziech pozícií korigovať zákonnou úpravou práv a povinností. Okrem uvedenej úpravy práv a povinností možno navyše od dodávateľa vyžadovať, aby sa vo vzťahu k spotrebiteľovi choval vo všeobecnosti poctivo. Pokiaľ týmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť jednania dodávateľa a takémuto nepoctivému jednaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu (porovnaj napr. § 265 Obchodného zákonníka, § 3 Občianskeho zákonníka alebo § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa). V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného i tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, obzvlášť, ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný, logicky usporiadaný. Napr. zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť vo výrazne menšej veľkosti než okolitý text a nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Uvedená zásada poctivosti dopadá i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. Ako už bolo uvedené vyššie i v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky - zmluvné dojednania uplatniť, pričom nemusia byť osobitne podpísané, avšak ich aplikácia má nielen formálne obmedzenia, o ktorých už odvolací súd pojednával, ale i obsahové obmedzenia. Obchodné podmienky, či zmluvné dojednania v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť najmä k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy uvádzať dojednania technického či vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich dodávateľ v často neprehľadnej zložite formulovanej a malým písmom písanej skryl dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najpravdepodobnejšie uniknú. Pokiaľ tak napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu so spotrebiteľom poctivo a takémuto konaniu dodávateľa nie je možné priznať právnu ochranu.

26. Na záver odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ žalobca v odvolaní poukázal na bod 7 všeobecných podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, tento sám osebe predstavuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, a to v spôsobe a najmä niekoľkonásobnému sankčnému postihu, ak pre prípad, že spotrebiteľ neuhradí celkovú čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, sa zaväzuje okrem zmluvného úroku hradíť i zmluvnú pokutu, poplatky za upomienky, ako aj náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s uplatnením práva spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy, vrátane trov mediácie, trov rozhodcovského konania, trov súdneho konania, trov exekúcie, trov právneho zastúpenia v týchto konaniach a podobne.

27. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo strany, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I ÚS 50/04). Navyše do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, nepatrí ani právo strany vyjadrovať s k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktoré predkladá strana (II ÚS 3/97, II ÚS 251/03).

28. Okresný súd správne rozhodol i o náhrade trov konania pred súdom prvej inštancie, ktorú skutočnosť odvolací súd konštatuje aj napriek tomu, že konkrétnymi dôvodmi výrok o náhrade trov konania nebol odvolaním napadnutý, avšak ide o výrok závislý.

29. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný v odvolacom konaní nebol úspešný, preto mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Úspešnou v odvolacom konaní bola žalobkyňa, ktorej však trovy odvolacieho konania, ktoré by boli preukázané, odôvodnené a ktoré by predstavovali účelne vynaložené výdavky žalobkyne (§ 251 CSP), nevznikli. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodol, že žalobkyňa nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).